

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความรู้เรื่องการดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยจิตเภท

ชื่อผู้เขียน นาง พรทิพย์ ธรรมวงศ์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ	ตะปิ่นตา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.พ. มานิต	ศรีสุรภานนท์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา	เทียนสวัสดิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวพรวรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุภาพร	เม็งอำพัน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความรู้เรื่องการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยจิตเภทเฉพาะเพศชายที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลสวนปรุงเชียงใหม่และมีระยะเวลาการเจ็บป่วยด้วยโรคจิตเภทนาน 2-5 ปี ดำเนินการวิจัยในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน 2541 โดยแบ่งผู้ป่วยจำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มทดลองซึ่งได้ดูตัวแบบสัญลักษณ์กลุ่มละ 15 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิดิตทัศน์ตัวแบบสัญลักษณ์จำนวน 3 ชุด และแบบสอบถามความรู้เรื่องการดูแลตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.74 ตัวแบบวิดิตทัศน์ได้ผ่านการหาความตรงด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล 2 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลองและหลังทดลองทันที วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความรู้เรื่องการดูแลตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มเดียวกัน โดยใช้สถิติ Wilcoxon Matched Pairs Sign Ranks Test และระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Mann - Whitney U Test

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความรู้เรื่องการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$) คะแนนความรู้เรื่องการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองในระยะหลังทดลองมากกว่าคะแนนก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่าคะแนนความรู้เรื่องการดูแลตนเองของกลุ่มทดลองมากกว่าคะแนนของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าการให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท โดยใช้ตัวแบบสัญลักษณ์มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มขึ้น จึงควรมีการนำตัวแบบสัญลักษณ์มาใช้ในการให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท

Thesis Title	Effect of Symbolic Modeling on Self Care Knowledge of Schizophrenic Patients.		
Author	Mrs. Pornthip Thammawong		
M.N.S.	Mental Health and Psychiatric Nursing		
Examining Committee:			
	Assistant Prof. Dr. Darawan	Thapinta	Chairman
	Assistant Prof. Manit	Srisurapanont	Member
	Assistant Prof. Dr. Sujitra	Tiansawad	Member
	Assistant Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Member
	Assistant Prof. Yupaporn	Mengumphun	Member

Abstract

The purpose of this quasi – experimental research was to study the effect of symbolic modeling on self care knowledge of schizophrenic patients. The sample were male schizophrenic patients who were admitted in Suanprung Hospital during May to June, 1998. Thirty subjects were purposively selected and were assigned equally to be control and experimental groups by simple random sampling. The research tools used in this study were developed by the researcher. They are the symbolic modeling (video tape) and the self care knowledge scale in which its reliability was 0.74. Data were collected before the experimental and immediately after experiment and were analyzed by Wilcoxon Matched Pairs Sign Ranks Test and Mann – Whitney U Test.

The results of this study revealed that the scores of self care knowledge of the experimental group were comparable to the control group and were not significantly different ($P > .05$). The scores of self care knowledge of the experimental group after the experiment were significantly higher than the scores rated before the experiment ($P < .05$). After the experiment, the scores of the experimental group were significantly higher than the scores of the control group ($P < .05$).

The findings indicated that psychoeducation by using symbolic modeling could improve the self care knowledge of schizophrenic patients. Symbolic modeling should be a method for educating schizophrenic patients, especially in the respect of self care.